

Gymnázium a obchodní akademie Chodov

Smetanova 738, 357 35 Chodov

Číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0367

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Pořadí šablony a sada: I/7

Materiál: VY_32_INOVACE_MAUT.15

Vytvořený ve školním roce: 2013/2014 (září 2013)

Téma: W. Styron – Sophiina volba

Předmět a třída: Český jazyk a literatura, oktáva osmiletého gymnázia

Anotace: Pracovní list je rozdělen na dvě části. V 1. části si ve 4 otázkách žáci zopakují základní informace o autorovi a jeho tvorbě. Ve 2. části žáci pracují s textem (který si doma přečetli) z učebnice – odpovídají písemně na 6 otázek vztahujících se k textu (odpověď na otázku + okamžitá kontrola zapsané odpovědi se třídou).

Autor: Sylva Jozefyová

Klíčová slova: W. Styron, Sophiina volba

Ověřený dne: 2. 10. 2013

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

William Clark Styron – Sophiina volba

Opakování – život a tvorba autora:

1 Do které národní literatury Styrona řadíme a kdy tvořil?

- americká
- od 50. do 90. let 20. st.

2. Proč je Styron někdy nazýván druhým americkým Faulknerem?

- narodil se na jihu USA, jižanská tematika v tvorbě

3. Co z jeho osobního života poznamenalo jeho tvorbu – téma, způsob zpracování?

- ztráta matky v dětství - alkohol, drogy, depresivní stavy vedoucí k sebevražedným sklonům.

4. Ve svých dílech hledá odpovědi - často kontroverzní - na nezodpovězené otázky. Které?

Autor ve svých dílech hledá odpovědi - často kontroverzní - na nezodpovězené otázky holokaustu nebo otroctví, nabízí kritický pohled na válku či náboženský fundamentalismus (= „viditelné temnoty“ lidských duší).

Sophiina volba – ukázka:

1. Kdy a kde se odehrává hlavní děj románu?

- 1947 – brooklynský penzion Růžový palác

2. Jaké postavy vystupují v ukázce?

Stingo, Sophie, Jan a Eva, Fritz Jemand von Niemand, doktorův pomocník Rottenführer

3. Jaká je výstavba textu ukázky – která pásma se zde prolínají?

- vyprávění Stinga, er-forma (vypravěč) – život Sophie
- aktuální dialog postav (Sophie – doktor)
- vnitřní monolog Sophie
- vyprávění Stinga
- přímá řeč (koncentrační tábor) + vnitřní monolog Sophie
- vyprávění Stinga
- vyprávění Sophie – odtud pochopíme, že Stingovi vyprávěla svůj příběh a on ho převyprávěl čtenáři

4. Proč autor použil němčinu v textu?

- autentičnost – 2. sv. v. – koncentrační tábor Osvětim
- ironie (sarkasmus) – jméno lékaře zní honosně (jak šlechtický titul), ale v překladu je to Někdo od Nikud

5. Jaké jsou volby hlavní hrdinky v ukázce? Co znamená název knihy?

- 1. volba – ví o selekci (na rozdíl od ostatních), a proto prohlásí, že je Polka narozená v Krakově, že není Židovka, ale čistá rasa, a že je křesťanka = tím zradí ostatní z vlaku
- 2. volba – které dítě přežije a které půjde na smrt

6. Najděte použité jazykové prostředky. Je jejich použití funkční?

- použité jazykové prostředky mají navodit hrůznou a bezvýchodnou situaci a ukázat bezmocnost člověka ve válečné mašinerii:

stovky a stovky židů – hyperbola

- upozornit na hrůzu masového vyvražďování

jméno esesáckého doktora – sarkasmus

- hrůza války a nacismu – o životě tisíců lidí rozhoduje bezvýznamný opilý člověk

nechutný začátek konverzace – ironie

vězni, kteří se vlekli svou Golgotou k selekci – příměr z Bible

- osud, marnost oběti nebo smrt pro záchranu ostatních?

uvažování ustrnulo, ustalo - personifikace

- odosobnění děsivosti chvíle, víme, co přijde, už nemáme sílu se tomu bránit

Zdroje:

SOUKAL, Josef a kol. *Čítanka pro 4. ročník středních odborných škol*. Praha: SPN - Pedagogické nakladatelství, a. s., 2004, ISBN 80-7235-271-7.

William Clark Styron – Sophiina volba

Opakování – život a tvorba autora:

- 1. Do které národní literatury Styrona řadíme a kdy tvořil?**
- 2. Proč je Styron někdy nazýván druhým americkým Faulknerem?**
- 3. Co z jeho osobního života poznamenalo jeho tvorbu – téma, způsob zpracování?**
- 4. Ve svých dílech hledá odpovědi - často kontroverzní - na nezodpovězené otázky. Které?**

Sophiina volba – ukázka:

- 1. Kdy a kde se odehrává hlavní děj románu?**
- 2. Jaké postavy vystupují v ukázce?**
- 3. Jaká je výstavba textu ukázky – která pásma se zde prolínají?**
- 4. Proč autor použil němčinu v textu?**
- 5. Jaké jsou volby hlavní hrdinky v ukázce? Co znamená název knihy?**
- 6. Najděte použité jazykové prostředky. Je jejich použití funkční?**